

Publiseret den *Weekendavisen* (<http://www.weekendavisen.dk>)

[Hjem](#) > View Infomedia article

Sexslaveri: En kylling frisk fra landet

Thomas Aue Sobol
29. maj 2009

»Jeg tilgiver dem.«

Efter at have sagt de tre ord er Somaly Mam tavs.

»Du tilgiver alle de mænd, der har mishandlet dig?« spørger jeg og leder efter en forklaring.

»Ja, men ikke for deres skyld. Jeg ser tit den kinesiske købmand, som var den første, der voldtog mig. Tidligere tænkte jeg, 'nu jeg har magten, vil jeg dræbe ham'. Men så spurgte jeg mig selv: 'Bliver jeg lykkelig af at dræbe ham? Hvad med hans datter? Og hvad med hans kone?' Hun holder meget af mig, og hun ved ikke, hvad der er sket. Måske bliver de skilt, hvis jeg siger det, så jeg tier stille.«

I Cambodja siges det, at hvis man vil have et langt liv, skal man dyrke et Dam Kor - et silkebomuldstræ - uden for sit hus. Kor betyder også stum, og det følger heraf, at det er bedst at være tavs, uanset hvor ondt livet gør.

Det lærte cambodjanerne under De røde Khmerers rædselsregime i 1975-79, hvor dét at protestere over Pol Pot-kommunisternes udsultning af befolkningen var lig døden.

Og det lærte Somaly Mam, da hun som sexslave blev voldtaget og fik tæsk af alle omkring sig.

Hendes historie, *En kvindes pris*, er netop udkommet på Gads Forlag, og jeg møder hende i København for at tale om, hvordan man bekæmper en menneskehandel, der er så skrappelløs, at den inkluderer handel med fem-seks-årige piger, som bliver solgt som jomfruer for bagefter at blive syet sammen igen - og så solgt som jomfruer én gang til. Men også for at finde ud af, hvordan man personligt besejrer de ondeste forbrydelser.

Somaly Mam er ikke tavs længere. Hun er blevet verdenskendt for sin kamp for at befri sexslaver - foreløbig har hun reddet 5.000 kvinder og børn ud af usle bordeller. Når hun taler om disse pigers gerningsmænd, taler hun ikke længere om tilgivelse, men om hævn: »Jeg har lyst til at dræbe dem,« siger hun igen og igen.

Hendes organisation AFESIP (Acting For Women In Distressing Situations) driver tre kvindecentre, hvor ofre for menneskehandel kan begynde et nyt liv. Kampen mod den organiserede kriminalitet har spredt sig til Thailand, Laos og Vietnam, og Somaly har modtaget adskillige priser for sit arbejde - men hun har modtaget endnu flere dødstrusler. I fjor blev hun af Time Magazine kåret til at være ét af bare 18 mennesker, der betød noget i 2008, og i maj i år kom hun på magasinet's liste over de 100 mest indflydelsesrige personer i verden.

Selv om Somaly på nogle måder er milevidt fra den lille pige, der første gang blev voldtaget

af den kinesiske købmand, så er hun på andre måder stadig tæt på. »Lugten af mænd kan stadig give mig kvalme,« siger hun. Om natten kommer mareridtene. Fyldt med mænd med rådne tænder og hvide orme, der æder hende op.

En rejse i modbydelighed

38-39-årige Somaly Mams historie er en rejse i seksuel vold og menneskelig fornedrelse, der er så modbydelig, at man ville ønske, den var løgn. Det er den desværre ikke. Somalys forældre forlod hende blandt phnong-folket, da hun var helt lille - derfor ved hun heller ikke præcis, hvor gammel hun er.

I skoven levede Somaly som en vild, spiste græshopper og myrer, og hvad hun ellers kunne finde. En cham-muslimsk familie tog hende til sig, men en dag sendte de hende med en ældre handelsmand, der bragte Somaly over den vietnamesiske grænse. Her levede hun som tjenestepige for »bedstefar«, der tæskede Somaly med en bambuspind, når hun ikke arbejdede hurtigt nok og kom af med sin gæld ved at forære hendes mødom til kineseren. Da Somaly var 14 år, sagde bedstefar »her er din mand«, og Somaly rejste med en soldat, der kaldte hende »dødningehoved«, morede sig med at skyde efter hende med sin riffel og voldtog hende igen og igen.

Da soldaten blev sendt i kamp mod De røde Khmerer og aldrig kom tilbage, bragte bedstefar Somaly til »Tante Peuves bordel« i Phnom Penh.

»Her er en ny kylling, helt frisk fra landet,« sagde sexforbryderne.

Alt var beskidt og klamt, stanken af sæd og uhumske klienter jager hende stadig. Nogle gange skulle hun være sammen med 10-20 mænd i træk. Gjorde hun ikke, som der blev sagt, tvang bordelejerne hende ned i den kloakstinkende kælder, hvor hun blev overhældt med slanger. Da de fandt ud af, at Somaly ikke var bange for slanger, forsøgte de med maddiker - de hvide orme - og det virkede. Da en pige fra bordellet forsøgte at flygte, fik hun skudt halvdelen af hovedet af, mens de andre prostituerede så på.

Somaly flygtede også med en kunde, men han solgte hende til nogle lastbilchauffører, der voldtog hende og smed hende på gaden. Da hun søgte hjælp hos en fjern slægting, voldtog han hende også. Somaly endte på politistationen, hvor politiet massevoldtog hende, inden en taxachauffør bragte hende tilbage til det bordel, hun kom fra. Her blev hun bundet til en seng, tæsket og voldtaget en uge og fik proppet maddiker i munden.

»Jeg skar mig i håndledene, det virkede ikke, jeg sprang i Mekong-floden, det virkede ikke, og jeg tog piller - det virkede heller ikke. På et tidspunkt sagde jeg 'OK, nu giver jeg slip', og så levede jeg bare dag for dag. Skulle jeg være sammen med klienter, så var jeg sammen med klienter. Jeg følte ingen smerte længere. Det var, som om det ikke var min egen krop. Jeg ved ikke hvorfor, jeg havde det sådan, jeg prøver stadig at finde ud af det,« fortæller Somaly Mam.

Arven efter De Røde Khmerer

Der er mindst 50.000 prostituerede i Cambodja, og FN vurderer, at hver tredje er under 18 år. Hver 40. kvinde, der fødes i landet, sælges til sexslaveri. Hvordan kan et samfund synke så dybt, at det gør sine børn til »omvandrende penge, et aktiv, at sammenligne med en kvægbesætning«, som Somaly beskriver det i En kvindes pris?

»På en måde gjorde De røde Khmerer folk vanvittige. De dræbte alle de dannede mennesker. I dag har vi gode mennesker, og vi har meget voldelige mennesker, det er, som

om det ind imellem - det normale - ikke findes,« siger Somaly Mam, da jeg spørger til en forklaring på brutaliteten.

Massemordet i 70erne og de tre årtiers borgerkrig får ofte skylden for Cambodjas moralske fallit, og det er nok ikke helt skævt at trække en linie fra kommunisternes disrespekt for menneskeliv til Somalys beretninger om sexkøbmand, der jager søm ind i kraniet på deres slaver, når de ikke opfører sig ordentligt.

Men Somaly peger også på selve opfattelsen af kvinder.

»Vores normer siger, at kvinder skal ofre deres liv for familien, men i mine øjne gør disse normer kvinder og børn til Cambodjas slaver. Vi må lære dem, at de har ret til at sige 'nej'.«

Pigerne fra Somalys centre holder foredrag for politiet og andre institutioner med mange mænd for at fortælle om de smerter, sexslaver gennemlever. Ofte er det pigernes egne familier, der sælger dem, så det handler også om at uddanne mor og far. Somaly fortæller om fattigdom, vold og ignorance:

»Nogle kvinder har seks-syv børn, men har ikke råd til at brødføde dem, og så ser de ingen anden udvej end at sælge ét af dem. I et tilfælde fortalte en kvinde mig: 'Når min mand drikker, så slår og voldtager han mig. For at få ham til at føle smerte, solgte jeg hans datter'. I andre tilfælde har spåkoner sagt, at et bestemt barn giver ulykke, og så skaffer forældrene sig af med det.«

Jeg vender tilbage til Somalys eget opgør med sex-bødlerne og spørgsmålet om tilgivelse. For i et land, hvor korrupsion og straffrihed giver frit spil for mange forbrydelser, og hvor man end ikke har dømt folkemorderne fra 70erne (en retssag mod fem ledere er dog ved at komme i gang), er det så ikke afgørende at få forbryderne straffet? Burde Somaly ikke anmelde den kinesiske købmand uanset konsekvenserne?

»Vi hjælper de kvinder, vi redder, med at anmelde forbrydelserne til politiet. Tidligere vandt vi én ud af 100 sager ved domstolene, nu vinder vi måske 30. Jeg forsøger at rejse problemet internationalt og lægge pres på vores regering. Personligt har jeg ikke styrke til at konfrontere kineseren, men det her handler heller ikke om mig længere. Jeg er OK. Det handler om alle de andre piger,« siger hun og tilføjer:

»For mig er kineseren en beskidt gammel mand. Når jeg kører forbi i bilen, og jeg ser ham, kaster jeg op.«

Datter kidnappet

Somaly Mam ligner det, cambodjanerne kalder Khmer de France. Hun er smuk og stilet, klædt helt i sort og med veltrænede vestlige omgangsformer. Pigen fra skoven har besøgt kongelige og statschefer for at rejse opmærksomhed om sin sag, og i Cambodja hjælper den vestlige stil hende til at få respekt blandt bordelejerne.

Somaly har aldrig fået en uddannelse, hun er praktiker - en kvinde, der hader »al den snak uden handling« og som selv er med, når bordellerne raides.

Der skal gøres noget.

Men handelen med kvinder er i dag verdens tredjestørste form for kriminalitet, kun overgået af narko- og våbenhandel, og i Cambodja, hvor sexindustrien årligt er 500 mio. dollar værd - over en tredjedel af landets årsbudget - gør man ikke noget uden også at betale en pris.

I 2004 kastede Somaly sig over hotellet Chai Hour II - et »seks-etagers supermarked med kvindekød«, hvor pigerne sad i rækker bag glasruder med numre på deres spinkle, pudrede kroppe. Politiet tog otte alfonser og 83 kvinder og pigebørn i forvaring - mange af dem overnattede i Somalys kvindecener i Phnom Penh.

Næste dag skete der mærkelige ting: Embedsmænd blev fyret, de otte alfonser løsladt, og en kontakt i indenrigsministeriet sagde: »Lad pigerne gå. Dit liv er i fare. Vi har ingen kontrol over det her.« Kort efter smadrede 30 bevæbnede mænd porten til kvindecenret og bortførte 91 piger. Somaly så dem aldrig igen.

Halvandet år senere blev hendes egen datter kidnappet, muligvis af folk, der havde forbindelse til sagen. Somaly er selv blevet truet på livet adskillige gange - hun lever konstant med livvagter.

Kan de menneskelige omkostninger ikke blive for store? Somaly sukker.

»Det var på grund af mig, min datter blev kidnappet, på grund af mig, hun blev voldtaget, på grund af mig, hun blev bedøvet med stoffer. Da jeg fik hende tilbage, sagde jeg, at jeg ville stoppe arbejdet - jeg havde allerede pakket vores ting. Men min datter sagde: 'Fortsæt det du gør. Hjælp pigerne. Bliv hos dem. De er også dine børn'.«

Somaly vender sig mod en kvinde, der har siddet ved siden af os under hele interviewet - en rejseledsagerske, der også bekæmper sexslaveri i Cambodja.

»Nu er hendes datter væk... kidnappet, solgt, død, vi ved det ikke,« siger Somaly.

Kvinden, der er lidt ældre end Somaly, græder, da hun fortæller om sin datter. »Hun blev taget i Phnom Penh for ni måneder siden. Vi gætter på, at det har noget med mit arbejde at gøre. Et vidne har set en mand samle hende op, men politiet hjælper os ikke, regeringen hjælper os ikke, så vi går ud fra, at denne mand er forbundet til nogen højere i systemet, ligesom med Chai Hour II. Vi har ledt efter hende overalt. Langs grænsen, i bordellerne...«

Somaly mener, at det internationale samfunds pres og medierne er afgørende for deres sikkerhed.

»Da jeg forrige år skulle hjem efter en rejse og fik besked om, at regeringen ville anholde mig, sendte jeg en sms til en ven, der arbejder for CNN. Min ven sagde 'OK, vi tager med dig, også hvis de sætter dig i fængsel'. Men da CNN ringede for at få en kommentar, sagde regeringen, at de havde begået en fejl. Jeg er ikke bange for dem. De kan sætte mig i fængsel, når jeg kommer hjem i morgen, hvis de vil. De kan ikke knække mig længere.«

Efter årevis med pres - særligt fra USA - har Cambodja sat nye, strengere love mod menneskehandel i kraft, og det har ført til flere raids mod bordeller og udenlandske pædofile. Men kritikere hævder, at de prostituerede bliver misbrugt i politiets varetægt, og Somaly siger, at sexindustriens ofre bliver yngre, metoderne voldsommere - og menneskehandelen mere grænseoverskridende. Hun opfordrer især lande som Danmark - der er stordonor i udviklingsbistand til Cambodja - til at lægge yderligere pres på regeringen.

»Jeg kan frelse 6.000 piger, men næste år er der 6.000 nye. I er nødt til at hjælpe os med at bekæmpe den organiserede kriminalitet,« siger Somaly.

Når samtalen bliver for negativt drejet, forsøger hun alligevel at se lysere på tingene. »Giv mig nu håb!,« nærmest råber hun.

Ingen lykkelige ludere

Somaly begyndte egentlig interviewet med at fortælle en historie fra flyveren til København.

»Jeg havde hørt, at der er stor respekt mellem mænd og kvinder i Danmark,« sagde hun og fortsatte:

»I flyet sad jeg ved siden af en mand, det talte meget om sin kone og sine børn, og jeg tænkte, at det var fantastisk, og at han var en god mand. Men da jeg gik gennem flyet for at fortælle min veninde om det, så jeg en gammel mand med en ung asiatisk kvinde. Jeg tror, hun var 16-17 år og han 60-70. Det gjorde mig oprevet. Jeg kunne se på hendes øjne, at hun var fortabt.«

Somaly kunne genkende noget fra sig selv i pigen. Og nu, inden vi trykker hånden til farvel, vender hun igen tilbage til de turister, der rejser til Østen for at få billig sex hos unge kvinder eller børn.

»Vores mænd vokser op med en dårlig mentalitet over for kvinder, men hvad med mændene fra dit land? I er dannede mennesker og har gode familier, så hvorfor kommer I og misbruger vores børn?« spørger Somaly.

Som prostitueret havde hun selv adskillige vesterlændinge som kunder - heriblandt nødhjælpsarbejdere.

»Nok følte jeg mig grim, men jeg føler nu, at de var grimmere. De spurgte aldrig: 'Hvordan har du det? Hvorfor er du her? Vil du gerne flygte?' I stedet sagde de 'Somaly, du er så fantastisk og smuk', og så ville de have sex og af sted igen.«

Det var dog også en udlænding, der blev Somalys redning, hun blev gift og fik børn med franskmanden Pierre, men de er blevet skilt igen. Somaly brød sig ikke om livet i Frankrig, følte ikke, at hun udrettede noget dér.

Jeg fortæller hende, at prostitution er lovligt i Danmark, så længe kvinden er over 18 år, og hun ikke udnyttes af en alfons. Og jeg fortæller om Sexarbejdernes Interesseorganisation - en gruppe danske prostituerede, der siger, at de er glade for dét, de laver.

»Tror du virkelig på, at en kvinde gerne vil misbruges?«

Somaly griner overbærende.

»Vi har også kvinder i Cambodja, der siger, at de gerne vil leve af prostitution. Men jeg er overbevist om, at det er, fordi de er døde indeni, ligesom jeg var. Spørger man dem, om deres børn skal vokse op på samme måde som de selv, råber de 'Nej!, Nej! Nej! Ingen ønsker det liv.«

Det første Somaly gjorde, da hun selv blev fri, var at tage tilbage til tante Peuves bordel og give de andre prostituerede 50 dollar hver, så de havde en chance for at blive fri.

Og til sidst kommer den tidligere sexslave med en lignende opfordring:

»Hvis du møder en prostitueret, så tal med hende, spørg hvordan hun har det,« siger Somaly.

»Måske kan du hjælpe hende med at flygte.«

Destinations URL: <http://www.weekendavisen.dk/infomedia/view/1281f7965a46ac60a7ec8f60ca30e9fe>